

зовъ противопоставя прѣдставителя на здравата селска маса, незасегната отъ разстлението на външнитѣ врагове на България: гърци и татари; а сѣщо и на немощото и скапано бълѣрство — и дори прѣди всичко на него.

Млади българи,

Казалъ твърдѣ малко за чествувания днесъ великъ българинъ въ тая си бѣгла бесѣда, азъ намирамъ за нужно, прѣди да свърша, да се повърна къмъ нѣкои отъ мислитѣ, които загатнахъ въ самото начало. Спрѣхъ ви вече вниманието на тая психологическа особнотъ на младитѣ хора, да не бждатъ доволни освѣнъ отъ най-грандиознитѣ цѣли, които може единъ животъ да си постави. Почти всички вие, скритомъ въ душата си, храните надежда да излѣзете въ една или друга областъ хора съ голѣмо знание. И това не само не е осждително, а е и крайно хубаво и полезно. Вие сте чували думитѣ на Наполеона: „не е добъръ войникъ оня, който не мечтае да стане генералъ“. Азъ съмъ увѣренъ, че почти всички вие, съ едно незначително изключение, се опитвате, въ силата на едни или други младежки прѣживявания, които възбуждатъ свѣжото ви чувство, да пишете, да изразите въ стихове или проза онова, което изпитвате. Самиятъ този фактъ показва, какво вие инстинктивно цѣните тая дѣятелностъ на духа, безъ, може би, да знаеете, че тя се дефинира отъ ученитѣ хора не като резултатъ на частична дарба, а като сумусъ (сборъ) на интелектуални сили — т. е., въобще като най-висша дѣятелностъ. Обаче повечето отъ васъ, като се увѣрятъ на дѣло, колко е труденъ „пътътъ отъ сърцето до перото“, както казва единъ нѣмски поетъ, ще минатъ къмъ друга дѣятелностъ, като най-благороднитѣ запазатъ дълбока почитъ и любовъ къмъ ония, които успѣшно прѣодоляватъ голѣмитѣ прѣчки при създаване на художествени цѣнности; които въ силата на особено благоволение на сждбата могатъ да прѣвърнатъ своитѣ прѣживѣлици въ скжпи литературни произведения. У други отъ васъ, по-лекомыслени и по-зли, ще остане едно огорчение отъ своя личенъ неуспѣхъ и едно злобно отрицание къмъ всичко, което сполучва въ тая посока. Тия трѣбва съзнателно да работятъ надъ изчистването на своята природа отъ низки и недостойни чувства, които ще имъ попрѣчатъ да бждатъ полезни хора и добри граждани. Трети, безъ са-